

Posudok bakalárskej práce Markéty Havlovej
„Specifika komunikace v mateřské škole“

Cieľom vyššie menovanej bakalárskej práce bolo zachytenie komunikačných stratégií učiteľky v materskej škole a zhromaždenie potenciálnych znakov jej komunikácie s deťmi v rámci vzdelávacieho programu *Začít spolu*. Dôraz práce je kladený na úlohu pedagóga v rozvíjaní komunikačných schopností a vo formovaní osobností detí a ich znalostnej bázy.

Silnou stránkou bakalárskej práce je jednoznačné zameranie sa na úlohu pedagóga v komunikácii s deťmi predškolského veku v českom vzdelávacom prostredí, špecificky na program *Začít spolu*. Členenie práce je logické a čitateľ je oboznámený s viacerými aspektami komunikácie v kontexte predškolskej výchovy. Koncepty sú jasne definované a práca nepostráda jednoznačný fokus. Aspekty praktickej časti práce navazujú na pojmy a koncepty definované v teoretickej časti. Štýl spísania je ľahký a čitateľ sa v práci jednoducho orientuje.

Motivácia autorky k rozboru tejto problematiky je jasná, avšak prichádza až v popise empirickej časti práce (s. 24). Z tohto dôvodu nie je v prvej polovici práce úplne zrejmé, prečo citovaná literatúra čerpá prevažne z domácich (resp. slovenských) zdrojov. Teoretická časť práce rozoberá prístupy pedagógov materských škôl ku vzdelávaniu, historický prehľad a polistopadová inšpirácia v zahraničnej pedagogickej teórii a praxi sú relatívne letmo popísané bez vlastného hodnotiaceho náhľadu autorky. Analýza a syntéza odbornej literatúry mohla byť formulovaná kritickejšie.

Praktická časť práce postráda hypotézy, ktoré by zber dát jednoznačne motivovali. Domnievam sa však, že táto situácia bola problémová už v čase zadávania práce a nebola jednoznačne chybou autorky práce. Zoznam literatúry a tematika boli odsúhlasené v čase, kedy autorka práce mohla lepšie využiť navigáciu skúseného badateľa. Kvalitatívny popis zozbieraných dát sa preto javí ako post hoc, čo by som však autorke práce nevytýkala v plnej miere. V závere práce je zrejmé, že autorka si je sama vedomá limitácií svojho prístupu i kvality zozbieraného materiálu, výpovedná hodnota ktorého nespĺnila kompletne očakávania, ktoré autorka mala. Nie je však jednoznačné, či by viac zozbieraného a transkribovaného materiálu od viacerých učiteliek poskytlo žiadaný materiál riešenia konfliktu a prejavovaných komunikačných stratégií. V kontexte „človeka navyše“ s kamerou v ruke prirodzenosť dialógu a bezprostredné komunikačné inštinkty demotivuje, čím by bolo príhodné v budúcnosti doplniť zber dát o inú zložku metodologického prístupu.

Autorka sa riadila etickými princípmi zberu dát, použila informovaný súhlas školy a rodičov, a zachovala anonymitu dát podľa vysokých etických štandardov. Metodológia popisuje dostatočne proces a podmienky zberu dát na to, aby mohla byť štúdia replikovaná v iných vzdelávacích kontextoch za účelom potvrdenia záverov alebo prípadného porovnania s inými programami.

Zhrnutie: Téma bakalárskej práce Markéty Havlovej je zaujímavá v kontexte vývoja komunikačných schopností a komunikačných stratégií detí v predškolských zariadeniach. Navyše je obdobný výskum žiadaný odborníkmi a teoretikmi (Průcha, 2009) a preto je práca potenciálnym zárodkom dôležitého výskumu v oblasti českého vzdelávania. Výsledky práce môžu byť informatívne a motivujúce pre pedagógov a pre profesionálov, pracujúcich s deťmi predškolského veku. Autorka prejavila schopnosť syntézy v prepojení teoretickej a praktickej časti práce, ale neprejavila dostatočne svoju schopnosť kritického náhľadu na existujúce pedagogické a teoretické prístupy, ktorú by výborná práca vyžadovala.

Predložená práca však rozsahom i obsahom splňuje požiadavky kladené na bakalárske práce,
a v prípade úspešnej obhajoby navrhujem hodnotenie “veľmi dobrý.”

V Prahe dňa 17. 6. 2012

Eva Filippová, Ph.D.